

Hanke alusdokumentide

Lisa 1

Hankija nimi:	Haridus- ja Teadusministeerium (Munga 18, 50088 Tartu, registrikood 70000740)
Riigihanke nimetus:	Hariduslike erivajadustega õpilastele digiõppevara „Inglise keel 5. ja 6. klassile“ (vastab põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe tasemele) koostamine
Hankeliik	Väikehange – sotsiaalteenused, CPV kood 92312210-6 - kirjanike pakutavad teenused

ÕPPEVARA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Sihtgrupp - põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe õpilased.

Digiõppevara on õppeotstarbeks kasutatav õppevara, mis on sihtgrupile mõisteta, õppeprotsessi toetav, korrektselt disainitud, autoriõigusi arvestav.

Digiõppevara koosneb: õpilasele mõeldud materjalist (edaspidi: õppevara) ning õpetaja metoodilisest juhendmaterjalist (edaspidi õpetaja materjal).

Õppevara ülesehitus:

Loodav õppevara on õpiku ja töövihiku materjali ühendav õppematerjal. See tähendab, et selles sisaldub nii tekstilist materjali kui õppeülesandeid. Tegemist on tervikkäsitlusega, mis hõlmab põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekavas 5. ja 6. klassi võõrkeele ainekavas sätestatud õpitulemuste saavutamiseks vajalikku hulka õppeteemasid ning -ülesandeid (st tegemist ei ole üksikute/juhuslike ülesannete ja/või õppeteemade koguga). Õppevaras esitatud teemasid ja ülesandeid peab saama käsitleda lõimitult teiste õppeainetega (nt inimeseõpetus, loodusõpetus, kunstiõpetus jmt). Teemade ja ülesannete valik ja maht peab võimaldama õpetajal õpitegevust diferentseerida.

Õppevara koostamisel on arvestatud põhikooli lihtsustatud riiklikus õppekava lihtsustatud õppe lisas sätestatud:

- õppe- ja kasvatusesmärgid;
- õppe- ja kasvatusgevuse põhimõtteid, sh mitmekultuurilisuse põhimõtet;
- taotletavad pädevusi ning õppe ja kasvatus rõhuasetusi arenguperioodide kaupa;
- õppeaine kohustuslike nädalatundide arvu;
- võõrkeele ainekavas sätestatud 5. ja 6. klassi õpitulemusi;
- ainealast mitmekesisust;
- õppijakesksust, mis võimaldab õppida individuaalselt ja rühmas;
- jne.

Õppevara sisaldab õppeaine spetsiifikast, õpilaste potentsiaalsest arengutsoonist ning erimetoodika põhimõtetest lähtudes:

- loogiliselt üles ehitatud ning otstarbekalt liigendatud õppeteksti, milles esitatud faktid, mõisted ja seletused on õiged ning arusaadavad ja kasutatud illustratsioonid, fotod, veebipildid, videod/animatsioonid, helifailid jmt on eakohased ning käsitlemisel oleva teema omandamist toetavad. Ainedidaktiliselt otstarbekate õppetekstide loomisel tuleb

- järgida lihtsa keele ehk arekeele kasutamise reegleid ning -ülesandeid (sh uurimuslikke ja loovülesandeid, rühmatöö- ja projektülesandeid);
- õppeülesannetel on konkreetne ja arusaadav eesmärgiseade ning need võimaldavad:
 - välja selgitada õpilaste eelteadmisi ja hoiakuid (tegemist ei ole kontrollivate, vaid teadmisi ja hoiakuid kaardistavate ülesannetega, mis on vajalikud õppe planeerimiseks);
 - uusi oskusi omandada ja olemasolevaid täiendada (vajalikud uute teemade õppimiseks);
 - teadmisi kinnistada, organiseerida ja seostada eelnevate teadmistega ning oskusi harjutada/rakendada;
 - kontrollida omandatud teadmisi ja neid loovalt rakendada (mh praktilises elus) ning oma oskusi arendada (vajalik õpetajale kokkuvõtvaks hindamiseks);
 - eneseanalüüsi ja -hindamist (ülesanne ja selle abil saadav tagasiside on kasutamiseks nii õpilasele kui õpetajale);
- õppevaras on arvestatud autoriõiguse seadusega, sealhulgas peab teiste autorite tööde suuremahulisel kasutamisel (tõlkimine jms) viitama loodava õppevara impressumis (teistelt autoritelt saadud loale (st käsikirja autor(id) tagab autorikaitsega kaitstud tekstide, jooniste, fotode, mis vältimatult õppevarasse on planeeritud, jm kasutusloa olemasolu).
- allikmaterjale, kunstniku illustratsioone, tabeleid, jooniseid, fotosid, videoid/animatsioone jm, mille allkirjad, tähistused ja selgitused on arusaadavad ning käsitletava õppeteemaga kooskõlas ning need peavad aktiveerima õpilaste olemasolevaid kogemusi, teadmisi, oskusi ning loovust.
- erinevate meediumide osakaal peab õppevaras tervikuna olema proportsionaalne ja nende valik põhjendatud;
- õppevara eri osade vahel on selge ja lihtne süsteem;
- ülesannete sisulised- ning toiminguid juhendavad töökäsud on selged ja täpsed;
- õppetekstid ja -ülesanded ning muud õppevaras sisalduvad meediumid lähtuvad üldinimlikest väärtustest, on erapooletud ja väldivad stereotüüpe, mis ohutavad soolisi, rahvuslikke, kultuurilisi, usulisi või rassilisi eelarvamusi.

Õppevara peab toetama ja võimaldama:

- aktiivõppemeetodite rakendamist;
- õppeprotsessi diferentseerimist lähtuvalt õpilaste erinevatest vajadustest (erinev õppimise tempo jne) ja õpistiilidest;
- õppimist ja õpetamist osaoskuste kaupa. Osaoskuste õpetamine peab olema loogiliselt õiges järjekorras ning seda tuleks õpetada ka laiemas kontekstis;
- erineval tasemel õpieesmärkide saavutamist;
- õppevara ei ole mõeldud iseseisvaks läbimiseks, aga soovitatav on disainida materjal nii, et õppijal on võimalik omandada mingi osa materjalist ka ilma toetuseta;
- enesehindamist (sh automatiseeritud teadmiste kontrolliga ülesandeid, mille koostamist võimaldab hankija poolt õppevara loomiseks kasutatav sisuhaldusplatvorm);
- põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe võõrkeele ainekava õpitulemustega määratletud teadmiste ja oskuste hindamist, sh õpetaja poolt läbi viidavad hindamised (õpetaja materjali juurde loodud ülesanded teadmiste kontrolliks).

Õpetaja materjal:

- on süsteemne ja lähtub õpilasele suunatud õppevara sisust ning ülesehitusest;
- kirjeldab õppevara kasutamise loogikat (sh platvormi eripära selgitavalt, nt „leppemärgid“) ning pedagoogilist stsenaariumit;
- kirjeldab 5. ja 6. klassi inglise keele õppe raames lihtsustatud õppe üldpädevuste, õppekava läbivate teemade ning ainetevahelise lõimingu võimalusi;

- esitab inglise keele õppe põhisuunad, andes metoodilisi näpunäiteid (töövõtted ja ülesannete süsteemid vmt), mis on otstarbekad ja mida peaks rakendama kõikides tundides sõltumata konkreetsest teemast;
- sisaldab vajadusel viiteid kasutatud allikatele ja täiendavatele materjalidele.

Õppevara meeskonna ülesanded

Meeskonna liikmed peavad õppevara koostamise protsessis kaasliikmeid nõustama ja suunama:

- tuginedes nüüdisaegsele õpikäsitusele ja erimetoodilistele põhimõtetele
- eripedagoogilise teadmusega
- ainealase metoodilise ja praktilise teadmusega.

Meeskond nimetab riigihankes osalemise avalduses (Vorm I, kirjutada liikme nime järgi) enda liikmete hulgast volitatud isiku - projekijuhhi, kes:

- planeerib koostöös meeskonna liikmetega õppevara koostamise protsessi;
- koordineerib meeskonna tegevust ja infovahetust, töökoosolekute toimumist jmt;
- teab, mis õppevara koostamise etapid käsil on;
- vastutab õppevara koostamise ajakavast kinnipidamise eest;
- loob meeskonnale "digitaalse pesa", mis võimaldab protsessi monitoorida ja olla meeskonnaga samas infoväljas (Facebook, Google grupp meililist vms);
- vahendab meeskonnale hankija poolt tulevat korralduslikku teavet ja vastupidi jms;
- omab ja vahendab teavet meeskonna kontaktide kohta, samuti meeskonna liikuvusega seotud infot;
- hankija ja pakkuja ning kolmandate asjasse puutuvate osapoolte koosolekutel, tagasisidestab ja vahendab ideid, probleeme, pakub välja lahendusi.

Kõik meeskonna liikmed järgivad solidaarselt õppevara koostamise protsessi vältel käesolevas hankes nimetatud tingimusi õppevara koostamisel.

Õppevara digitaalseks loomiseks kasutatakse vabavaralisi võimalusi.

Õppevara loomise keskkond – Google Sites, Weebly, Wordpress, Wix või muu vabavaraline keskkond.

Õppevara erinevate meediumite loomiseks kasutatakse järgmiseid tarkvarasid:

- Õpilase töölehed – Inkscape ja Adobe Acrobat PC vmt.
- Õpetaja metoodiline juhendmaterjal – Microsoft Word (juhendid) vmt.
- Esitlused – PowerPoint vmt.
- Animatsioonid – Adobe Animate, Adobe After Effects, Adobe Media Encoder, Windows Movie Maker vmt.
- Mängud ja (ala)teemade põhiselt kokku võetud enesetestid, nuputamisülesanded – Learning Apps vmt.
- Helifailid - FreeSound.org vmt.
- Olemasolevate videote kasutamine - YouTube vmt.
- Veebipildid - Shutterstock, Pixabay, Flickr vmt.
- Pilditöötlus - Gimp ja Adobe Photoshop vmt.

Pakkujale ei ole nimetatud programmid ja veebilehed kohustuslikud, kui leidub analoogseid võimalusi.

Õppevara koostamise perioodil, mis on lepingu sõlmimisest kuni 31.05.2028, tagab pakkuja Hankijale juurdepääsu koostatavale õppevara tööversioonile.

Õppevara ja õpetaja materjali katsetamine ja tulemuste hindamine

Õppevara katsetatakse sihtgrupi (lihtsustatud õppe 5. ja 6. klassi õpilased) hulgas. Autorid teevad õppevara koostamise käigus Hankijaga koostööd katsetamise tagasiside vormi väljatöötamiseks, et

saada parim ja kvaliteetseim, sisulist kasu toov tagasiside. Katsetamise aeg ning maht lepitakse autorite ja Hankija vahel kokku jooksvalt. Katsetamise tulemusel laekunud tagasiside alusel teevad autorid loodavas õppevaras vajalikud kohandused hankelepingus nimetatud tasu raames. Vajadusel aitab Hankija katsekoolide leidmisel. Hankija lähtub koolide valikul varasematest koostöökogemustest katsekooliks valitava kooliga.

Õppevara retsenseerimine

Õppevara retsenseeritakse vastavalt haridus- ja teadusministri 01.04.2016 a määrusele „Õppekirjandusele esitatavad nõuded, õppekirjanduse retsenseerimisele ja retsensentidele esitatavad miinimumnõuded ning riigi poolt tagatava minimaalse õppekirjanduse liigid klassiti ja õppeaineti”. Retsensendid tagab Hankija.

Autorid viivad õppevarasse sisse retsensioonidest tulenevad parandused hankelepingus nimetatud tasu raames. Kui retsensioon sisaldab parandusettepanekuid, millega autorid ei nõustu, esitavad nad retsensendile vastavasisulise põhjendatud tagasiside.

Õppevara tutvustav koolitus

Hankija korraldab ja pakkujad viivad läbi sihtrühmale (õpetajad) õppevara ülesehitust ja kasutamisevõimalusi tutvustava (veebi)koolituse (veebikoolitus salvestatakse). Täpsem koolituse sisu ja aeg lepitakse õppevara pakkujatega kokku enne (veebi)koolituse toimumist.

Garantii loodavale õppevarale

- Garantiiperioodil (hankelepingu punkt 1) vastutab pakkuja õppevara sisuliselt ajakohasena hoidmise eest (sh nende vigade parandamise eest, mis tekkisid pakkuja poolt kasutatud vahendite, materjalide, välise keskkonna või töö tagajärjel, kuid ei ilmnenu varem).
- Garantiiperioodi jooksul reageerib pakkuja päringutele ning teatatud vigadele ning kontrollib materjalid tervikuna üle vähemalt ühe korra vahetult enne garantiiperioodi lõppu. Garantiiga ei ole hõlmatud häired, mis on tingitud hankija või tema poolt kasutatava kolmanda isiku poolt tarkvara kahjustamisest või ebaõigest kasutamisest).
- Garantiiperioodil ilmnenu garantiiga hõlmatud vead kõrvaldab pakkuja hankelepingus kajastatud tasu raames.

Õppevara tehakse hankija poolt kättesaadavaks digitaalse õppevara portaalis e-Koolikott.

Hankija ja pakkuja vaheline detailne tööplaan (tööde vaheetapid ja tähtajad) lepitakse kokku 2 kuu jooksul arvates lepingu sõlmimisest. Detailse tööplaani kokkuleppimisel lähtutakse pakkuja poolt vabas vormis esitatud õppevara üldisest kontseptsioonist (hankedokumendi punkt 4.2.5.). Tööplaan on hankija ja pakkuja vaheline töödokument, mida kokkuleppeliselt ja vastavalt reaalsele vajadusele ja tööde edenemisele muudetakse. Tööplaan ei ole hankelepingu lisa.

Loodava õppevara varalised autoriõigused loovutatakse hankijale kogumina tähtajatult ja territoriaalse piiranguta õigusega anda välja all-litsentse.

Loodav õppevara litsentseeritakse [Creative Commonsi Autorile viitamine + Mitteäriline eesmärk + Jagamine samadel tingimustel 4.0 Rahvusvaheline](#) litsentsiga.

Digiõppevara koostamist rahastatakse ESF+ tegevuse „Teaduspõhine õppekavade ja õppevara arendamine ning rakendamine ja õppekvaliteedi hindamine, personaalsed õpiteed ja õpianalüütika” vahenditest.

